

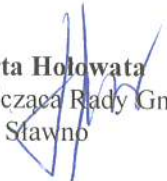
**UCHWAŁA NR XXIV/169/2025
RADY GMINY SŁAWNO**

z dnia 15 grudnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sławno na lata 2026-2035

Na podstawie art. 18 ust.1 z dnia 18 marca 1990r o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, 1436) oraz art. 17 ust. 1 pkt. ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214, 1302), Rada Gminy Sławno ustala co następuje:

- § 1. Przyjmuje się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sławno na lata 2026-2035
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sławno.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 roku.

Marta Holowata
Przewodnicząca Rady Gminy
Sławno

Załącznik do uchwały nr XXIV/169/2025
Rady Gminy Sławno
z dnia 15 grudnia 2025 r.

**STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH
GMINY SŁAWNO
NA LATA 2026-2035**

Spis treści

I CZĘŚĆ WPROWADZAJĄCA	4
I 1. Podstawa prawna.....	4
I 2. akty prawne	4
I 3. Kontekst planowania strategicznego.....	5
I 3. 1 Dokumenty międzynarodowe i krajowe	5
I 3. 2. Dokumenty regionalne	8
I 4. Metodyka opracowania Strategii	10
I V Adresaci Strategii	11
II CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA – ANALIZA DANYCH STATYSTYCZNYCH	12
II 1. Lokalizacja.....	12
II 2. Demografia	13
II 3. Oświata	14
II 4. Kultura, sport, turystyka i rekreacja.....	16
II 5. podmioty ekonomii społecznej	17
II 6. Bezrobocie	18
II 7. Bezpieczeństwo publiczne	19
II 8. Pomoc społeczna	19
II 8. 1. Klienci	19
II 9. Środowisko naturalne gminy	20
II 10. Sytuacja gospodarcza.....	21
II 11. Profilaktyka i przeciwdziałanie uzależnieniom	22
II 11. 1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i Uzależnieniom Behawioralnym dla Gminy Sławno na lata 2025-2026.....	22
II 11. 2. Lokalny rynek alkoholowy	24
II 11. 3. Przestępstwa związane z substancjami psychoaktywnymi.....	25
II 11.4. Ważniejsze oddziaływania profilaktyczne dla dzieci i młodzieży.....	25
II 11. 5. Świetlice	26
II 12. Przeciwdziałanie przemocy domowej	26
II 12.1. Pomoc udzielana przez GOPS	26
II 12. 1. Niebieskie Karty	27

II 12. 2. Osoby stosujące i doznające przemocy domowej.....	27
II 12. 3. Zespół Interdyscyplinarny i Gminny Program Przeciwdziałaniu Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Sławno na lata 2024-2030.....	28
II 12. 4. Punkt Informacyjno-konsultacyjny.....	29
II 12.5. Przepięstwa przeciwko rodzinie i opiece	29
II 13. Opieka zdrowotna.....	30
III CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA – WYNIKI BADANIA ANKIETOWEGO POPULACJI	30
IV ANALIZA SWOT	34
V CZĘŚĆ PROGRAMOWA	37
V 1. Wizja i misja W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.....	37
V 2. Cele strategiczne i operacyjne	38
V 3. Prognozowane zmiany społeczne.....	43
VI CZĘŚĆ WDROŻENIOWA	44
VI 1. Harmonogram działań.....	44
VI 2. finansowanie	45
VI 3. Realizator, koordynator i zasoby.....	45
VI 4. Monitoring, ewaluacja, aktualizacja.....	47
VI 7. Upowszechnianie i Komunikacja społeczna Strategii.....	48
VII ZAKOŃCZENIE	48

I CZĘŚĆ WPROWADZAJĄCA

I 1. PODSTAWA PRAWNA

Niniejsza Strategia Rozwiązywania problemów Społecznych Gminy Sławno na lata 2026-2035 została opracowana na podstawie z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1214, 1302), który nakłada na gminy zadanie własne w postaci opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

W art. 16b ustawy został określony otwarty katalog kluczowych elementów każdej gminnej strategii. Są to w szczególności: diagnoza sytuacji społecznej gminy, prognoza zmian w zakresie objętym strategią oraz określenie: celów strategicznych projektowanych zmian, kierunków niezbędnych działań, sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych oraz wskaźników realizacji działań.

I 2. AKTY PRAWNE

W opracowaniu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sławno uwzględniono regulacje obowiązujących przepisów prawa, w tym w szczególności:

- Konstytucja RP z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 571)
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2809)
- Ustawa z dnia 18 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, 1436)

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 177)
- Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 338)
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1923)
- Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 421)
- Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2424)
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 323)
- Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1993)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424)
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2022 r. poz. 1700, z 2023 r. poz. 289, 1860)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939)
- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. z 2023 r. poz. 1718)
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 572).

I 3. KONTEKST PLANOWANIA STRATEGICZNEGO

I 3. 1 DOKUMENTY MIĘDZYNARODOWE I KRAJOWE

W pracach nad przygotowaniem niniejszej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych uwzględniono postanowienia dokumentów, które zakładają długofalowy czas

realizacji w sferze polityki społecznej zarówno na szczeblu krajowym, jak i regionalnym (wojewódzkim) oraz powiatowym. Niniejsza Strategia wpisuje się w cele strategiczne wskazane w dwóch poniższych tabelach.

Tab. 1. Spójność Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sławno z dokumentami strategicznymi na poziomie krajowym.

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	Cel szczegółowy II: Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag Konkurencyjnych
Strategia na rzecz osób z niepełnosprawnościami 2021 – 2030	Priorytet V: Warunki życia i ochrona socjalna.
Program Dostępność Plus 2018 – 2025	Obszar: Architektura Obszar: Koordynacja Obszar: Cyfryzacja
Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030	Cel szczegółowy nr 3: Wzrost i poprawa wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy. Cel szczegółowy nr 4: Redukcja ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawa dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne
Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności.	Cel 6: Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „worksafe rate” czyli bezpiecznej stawki za pracę
Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu, Aktualizacja 2021–2027, polityka publiczna z perspektywą do roku 2030	Priorytet I: Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży, Priorytet II: Przeciwdziałanie bezdomności i wykluczeniu mieszkaniowemu, Priorytet III: Usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami, osób starszych i innych osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, Priorytet IV: Instytucje pomocy społecznej oraz podmioty ekonomii społecznej – wsparcie dla osób i rodzin, Priorytet V: Integracja cudzoziemców – rozwój usług społecznych dla migrantów, w tym cudzoziemców objętych ochroną międzynarodową, oraz wsparcie integracji na rynku pracy.
Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024–2030,	Cel główny: Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Polsce. Cele szczegółowe: Cel 1: zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Cel 2:

	zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doświadczających przemocy domowej. Cel 3: zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową. Cel 4: zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.
Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025	Cel operacyjny 2. Profilaktyka uzależnień.
Polityka Społeczna Wobec Osób Starszych 2030	Obszary uwzględniające działania wobec ogółu osób starszych: I. Kształtowanie pozytywnego postrzegania starości w społeczeństwie. II. Uczestnictwo w życiu społecznym oraz wspieranie wszelkich form aktywności obywatelskiej, społecznej, kulturalnej, artystycznej, sportowej i religijnej. III. Tworzenie warunków umożliwiających wykorzystanie potencjału osób starszych jako aktywnych uczestników życia gospodarczego i rynku pracy, dostosowanych do ich możliwości psychofizycznych oraz sytuacji rodzinnej. IV. Promocja zdrowia, profilaktyka chorób, dostęp do diagnostyki, leczenia i rehabilitacji. V. Zwiększanie bezpieczeństwa fizycznego – przeciwdziałanie przemocy i zaniedbaniom wobec osób starszych. VI. Tworzenie warunków do solidarności i integracji międzypokoleniowej. VII. Działania na rzecz edukacji dla starości (kadry opiekuńcze i medyczne), do starości (całe społeczeństwo), przez starość (od najmłodszego pokolenia) oraz edukacja w starości (osoby starsze). Obszary uwzględniające działania wobec niesamodzielnymi osób starszych: I. Zmniejszanie skali zależności od innych poprzez ułatwienie dostępu do usług wzmacniających samodzielność oraz dostosowanie środowiska zamieszkania do możliwości funkcjonalnych niesamodzielnymi osób starszych.

	II. Zapewnienie optymalnego dostępu do usług zdrowotnych, rehabilitacyjnych i opiekuńczo-pielęgnacyjnych dostosowanych do potrzeb niesamodzielnych osób starszych. III. Sieć usług środowiskowych i instytucjonalnych udzielanych niesamodzielnym osobom starszym. IV. System wsparcia nieformalnych opiekunów niesamodzielnych osób starszych przez instytucje publiczne
Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020. Nowy wymiar aktywnej integracji”, który uległ aktualizacji na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030	Priorytety Programu Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu: Priorytet I Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży Priorytet II Zapewnienie spójności działań edukacyjnych, społecznych i zawodowych na rzecz dzieci i młodzieży Priorytet III Aktywna integracja w społeczności lokalnej Priorytet IV Bezpieczeństwo i aktywność osób starszych Priorytet V Zapobieganie niepewności mieszkaniowej i przeciwdziałanie bezdomności. Priorytet VI Zarządzanie i zmiany strukturalne systemu integracji społecznej.

I 3. 2. DOKUMENTY REGIONALNE

Tab. 2. Spójność Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sławno z dokumentami strategicznymi na poziomie regionalnym.

Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030	Cel strategiczny I: Otwarta społeczność.
Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2026	Cel główny: Ograniczenie skali problemów społecznych i zdrowotnych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz uzależnieniami behawioralnymi. Cel operacyjny 1.: Zwiększenie poziomu wiedzy na temat skali używania substancji psychoaktywnych oraz problemów uzależnień. Cel operacyjny 2.: Zwiększenie poziomu wiedzy i umiejętności wśród mieszkańców

	województwa oraz zwiększenie umiejętności osób pracujących w obszarze uzależnień. Cel operacyjny 3.: Zwiększenie dostępności do działań profilaktycznych. Cel operacyjny 4.: Zmniejszenie skali problemu uzależnień oraz związanych z nimi szkód zdrowotnych i społecznych. Cel operacyjny 5.: Zmniejszenie skali problemów związanych z uzależnieniami behawioralnymi.
Wojewódzki program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2021-2027 - "Region Przyjazny Rodzinie"	Cel I: wzmocnienie rodziny w województwie zachodniopomorskim. Cel II: rozwój systemu pieczy zastępczej zgodny z ideą deinstytucjonalizacji.
Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2025	Cel strategiczny: Ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie, zwiększenie skuteczności przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie w województwie zachodniopomorskim oraz redukcja szkód psychospołeczno-gospodarczych. Cele operacyjne: 1) Zwiększenie kompetencji i kwalifikacji podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług. 2) Rozwój współpracy podmiotów zaangażowanych w realizację zadań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 3) Wzrost wiedzy i świadomości mieszkańców województwa zachodniopomorskiego na temat definicji przemocy oraz jej przyczyn i skutków. 4) Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie. 5) Poprawa jakości i skuteczności wsparcia udzielanego osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Sławieńskim na lata 2024-2031.	Cztery obszary działań strategicznych: I Wsparcie rodzin i systemu pieczy zastępczej w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. II Stworzenie zintegrowanego systemu wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych, seniorów, dzieci i młodzieży.

	III Stworzenie konkurencyjnego rynku pracy poprzez aktywizację, promocję zatrudnienia i przedsiębiorczość. IV Przeciwdziałanie skutkom przemocy w rodzinie i przestępczości.
--	---

I 4. METODYKA OPRACOWANIA STRATEGII

Dokument Strategii został przygotowany w oparciu o przeprowadzone:

- analizę statystycznych danych zastanych (metoda *desk research*),
- analizę wniosków z badań ankietowych populacji gminy (metoda CAWI i PAPI)
 - reprezentantów trzech środowisk społeczności lokalnej (pełnoletnich mieszkańców, uczniów i kadry pomocy społecznej),
- analizę SWOT.

W przygotowaniu celów strategicznych wykorzystano również narzędzia partycypacji społecznej, aby angażować społeczność lokalną – jako kluczowych interesariuszy - w zakres wspólnego wypracowywania rozwiązań zapobiegających pogłębianiu się dotychczasowych i powstawaniu nowych problemów społecznych na terenie gminy.

Przyjęcie takiego modelu w budowaniu Strategii wzmacnia rozwój partnerskiej współpracy oraz daje szansę na lepszy dostęp do informacji.

Część diagnostyczna dokumentu została opracowana w oparciu analizę danych zastanych, pochodzących z: Głównego Urzędu Statystycznego, Urzędu Gminy Sławno, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

Natomiast część diagnostyczna obejmująca opis wyników badań ankietowych zawiera podsumowanie wniosków badań, które przeprowadzono w marcu i kwietniu 2025 r. w formie anonimowych badań ankietowych wśród grup reprezentujących trzy lokalne środowiska:

- dorosłych mieszkańców (99 osób),
- kadry Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (17 osób),
- uczniów ze szkół podstawowych z terenu gminy (74, w tym: 53 z klas 4-6 SP oraz 21 z klas 7-8 SP).

Celem badań było określenie skali występowania oraz postaw różnych grup społecznych wobec zagrożeń społecznych w środowisku lokalnym, koncentrując się w szczególności wokół problematyki:

- używania substancji psychoaktywnych, takich jak narkotyki i dopalacze;
- spożywania alkoholu, postaw wobec alkoholu oraz zjawiska uzależnienia;
- palenia papierosów oraz e-papierosów;
- występowania uzależnienia od hazardu;
- przemocy domowej;
- uzależnień od używania nowych technologii.

Włączanie w proces diagnozy przedstawicieli różnych środowisk umożliwia identyfikowanie potrzeb w zakresie usług społecznych i potencjałów służących ich zaspokajaniu z różnych punktów widzenia. Respondenci zostali dobrani losowo.

Badania przeprowadzono metodą ankiety dostępnej online (CAWI) przy użyciu internetowego narzędzia badawczego CORIGO. Jest to program pozytywnie zaopiniowany przez Ośrodek Rozwoju Edukacji, który pozwala na efektywne badanie postaw respondentów. Forma ankiety internetowej (metoda CAWI - *Computer Assisted Web Interviews*) pozwala na upewnienie się, że wszystkie pytania zostaną wypełnione.

Wszyscy badani zostali poinformowani o anonimowym charakterze ankiet i o możliwości odstąpienia od udziału w badaniu na każdym jego etapie.

Uzyskane wyniki badań przedstawiono wraz z ilustracją graficzną w osobnym dokumencie pt. „*Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych w gminie Sławno w roku 2025 - raport z badań ankietowych w środowisku lokalnym*”.

W ramach analizy SWOT podsumowano zebrane informacje zarówno z części obejmującej dane zastane, jak i badania ankietowe.

I V ADRESACI STRATEGII

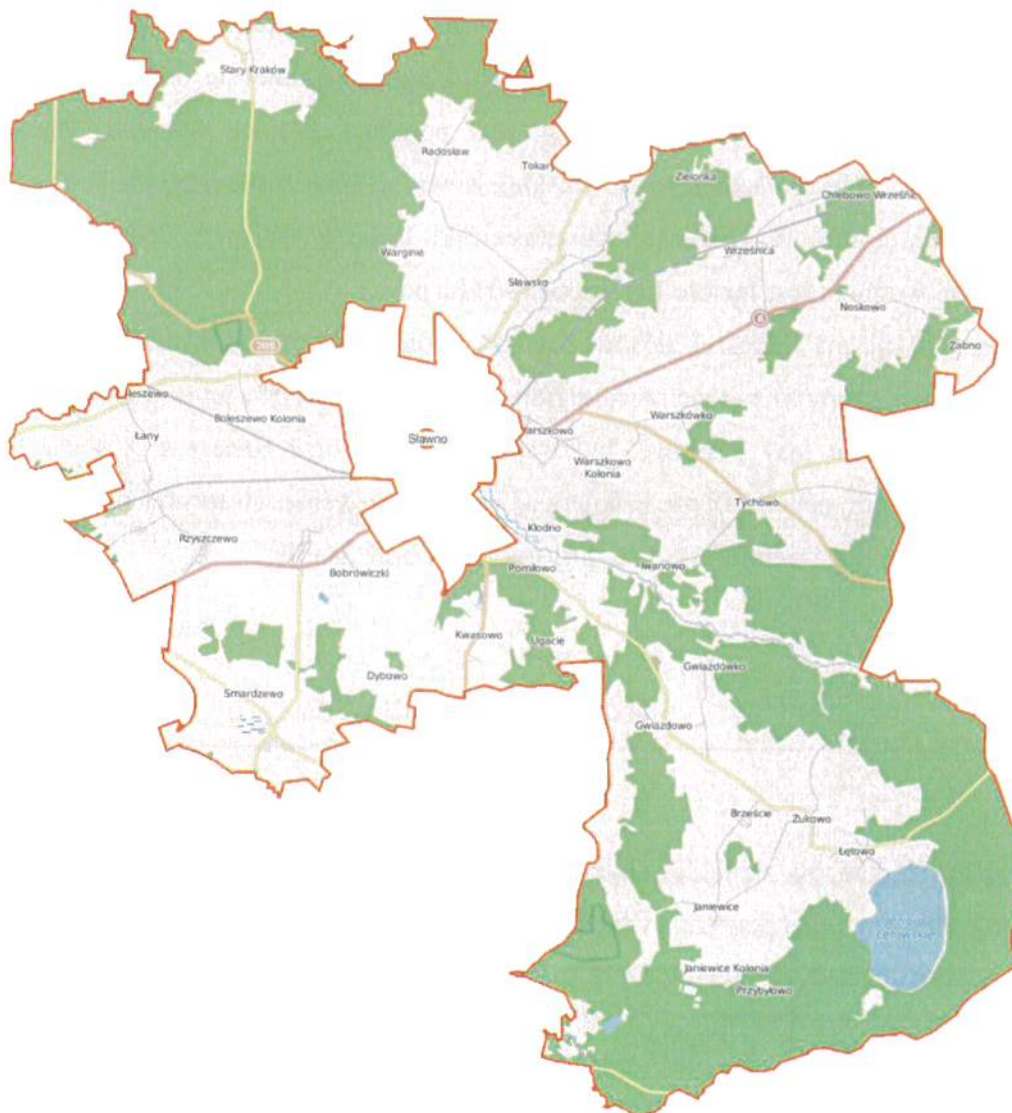
Adresatami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych są mieszkańcy Gminy Sławno.

II CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA – ANALIZA DANYCH STATYSTYCZNYCH

II 1. LOKALIZACJA

Gmina Sławno leży we wschodniej części województwa zachodniopomorskiego w powiecie sławieńskim. Graniczy z gminami należącymi do województwa zachodniopomorskiego. Gmina Sławno jest tzw. „gminą obwarzankową”, w jej centrum znajduje się Miasto Sławno.

Rys. 1. Mapa gminy Sławno

Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Plik:S%C5%82awno_%28gmina_wiejska_w_wojew%C3%B3dztwie_zachodniopomorskim%29_location_map.png

Gmina Postomino od północy, Gmina Darłowo od południowego zachodu, Gmina Malechowo oraz z gminami należącymi do województwa pomorskiego: od południowego wschodu Miasto i Gmina Kępice oraz Gmina Kobylnica. Miasto Sławno leżące w centrum gminy jest największym ośrodkiem rozwoju, w którym siedzibę ma Urząd Gminy. Gmina Sławno zajmuje obszar 284,20km². W skład gminy Sławno wchodzi 22 sołectwa: Bobrowice, Bobrowiczki, Boleszewo, Brzeście, Gwiazdowo, Janiewice, Kwasowo, Łętowo, Noskowo, Pomółowo, Radosław, Rzyszczewo, Sławsko, Smardzewo, Stary Kraków, Tokary, Tychowo, Warszkowo, Warszkowo, Warszkówko, Wrześnica, Żabno, Żukowo.

Przez obszar przebiegają ważne szlaki komunikacyjne o znaczeniu międzynarodowym: linia kolejowa Szczecin - Gdańsk oraz droga krajowa nr 6. Położenie na trasie dróg tranzytowych korzystnie wpływa na dostępność komunikacyjną w bezpośredniej relacji Szczecin-Gdańsk. W sensie geograficznym teren gminy rozplanowany jest na obszarze Równiny Sławińskiej wchodzącej w skład Pobrzeża Południowobałtyckiego. Znajduje się ona tylko częściowo w granicach woj. zachodniopomorskiego (od południa granicę stanowi Wysoczyzna Polanowska, od północy Wybrzeże Słowińskie). Równinę Sławińską przecina kilka szerokich i podmokłych dolin m.in. Grabowej, Moszczeniczki, Reknicy, Wieprzy. Jedynym większym zbiornikiem wodnym jest Jezioro Łętowskie (402 ha pow.).

Gmina Sławno ma charakter głównie rolniczy i ponad połowę jej obszaru stanowią użytki rolne, z drugiej strony to zielone płuca regionu, gdyż prawie 41,5% jej powierzchni to tereny leśne. Dominują tu lasy sosnowe, bukowe, świerkowe oraz mieszane z sosną, brzozą, świerkiem, bukiem, dębem i olszą. Rolnictwu i gospodarce leśnej towarzyszy rozwój drobnego przetwórstwa i usług: rzemieślniczych, turystycznych oraz handlu.

II 2. DEMOGRAFIA

Liczba mieszkańców zameldowanych w gminie stale maleje (w ciągu ostatnich trzech lat o 2,63%). Proporcje płci pozostają wyrównane.

Tab. 3. Dane demograficzne dla populacji gminy Sławno w l. 2022-2024

	2022	2023	2024
Liczba osób zameldowanych ogółem, w tym:	8387	8225	8166
-kobiet	4169	4079	4026
-mężczyzn	4218	4146	4140

Liczba małżeństw zawartych przez mieszkańców Gminy	23	22	17
Liczba urodzeń żywych, w tym:	59	46	75
- chłopców	27	26	33
- dziewczynek	32	20	42
Liczba zgonów, w tym:	101	79	90
kobiety	41	31	35
mężczyźni	60	48	55

Źródło: USC

Na dzień 31 grudnia 2024 r. najwięcej mieszkańców jest w wieku produkcyjnym (5078, w tym 2399 kobiet i 2679 mężczyzn). W drugiej kolejności są to mieszkańcy w wieku przedprodukcyjnym (1568, w tym kobiet: 762 i mężczyzn: 806). Natomiast najmniej jest mieszkańców w wieku poprodukcyjnym (1520, w tym kobiet: 979 i mężczyzn: 541).

II 3. OŚWIATA

Na terenie Gminy Sławno znajduje się 5 szkół podstawowych oraz przedszkola i punkty przedszkolne:

- 1) Szkoła Podstawowa im. Augusta Emila Fieldorfa ps. „Nil” w Bobrowicach
- 2) Szkoła Podstawowa im. Jana Kochanowskiego w Sławsku;
- 3) Zespół Szkolno- Przedszkolny im. Żołnierzy Armii Krajowej w Warszkowie;
- 4) Szkoła Podstawowa we Wrześnicy;
- 5) Szkoła Podstawowa im Gen. Stefana Roweckiego - Grota w Żukowie;
- 6) Przedszkole Gminne w Bobrowicach,
- 7) Przedszkole Gminne w Gwiazdowie,
- 8) Filia Przedszkola Gminnego w Sławsku,
- 9) Filia Przedszkola Gminnego w Boleszewie;
- 10) Przedszkole Niepubliczne „EkoLudki” we Wrześnicy,
- 11) Klub Dziecięcy w Gwiazdowie,
- 12) Klub Dziecięcy w Bobrowicach.

Jak podaje GUS¹: 2 121 mieszkańców gminy Sławno jest w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) (w tym 1 036 kobiet oraz 1 085 mężczyzn). Według Narodowego Spisu Powszechnego z 2021 roku 15,5% ludności posiada wykształcenie wyższe, 2,6% wykształcenie policealne, 12,6% średnie ogólnokształcące, a 19,4% średnie zawodowe. Wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymuje się 25,5% mieszkańców gminy Sławno, gimnazjalnym 3,7%, natomiast 17,1% podstawowym ukończonym. 3,5% mieszkańców zakończyło edukację przed ukończeniem szkoły podstawowej. W porównaniu do całego województwa zachodniopomorskiego mieszkańcy gminy Sławno mają niższy poziom wykształcenia. Wśród kobiet mieszkających w gminie Sławno największy odsetek ma wykształcenie wyższe (19,3%) oraz zasadnicze zawodowe (18,8%). Mężczyźni najczęściej mają wykształcenie zasadnicze zawodowe (33,0%) oraz średnie zawodowe (21,4%). W roku 2023 w gminie Sławno mieściły się 4 przedszkola, w których do 12 oddziałów uczęszczało 234 dzieci (118 dziewczynek oraz 116 chłopców). Dostępnych było 0 miejsc. 17,6% mieszkańców gminy Sławno w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) zalicza się do przedziału 3-6 lat - wychowanie przedszkolne (16,9% wśród dziewczynek i 18,3% wśród chłopców). Na tysiąc dzieci w wieku przedszkolnym 619 uczęszcza do placówek wychowania przedszkolnego. Na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego w 2018 roku przypadało 1,25 dzieci w wieku przedszkolnym. Placówkę ma 5 szkół podstawowych, w których w 38 oddziałach uczyło się 489 uczniów (239 kobiet oraz 250 mężczyzn). Dla porównania w 2008 roku w gminie Sławno placówkę miało 7 szkół podstawowych, w których w 43 oddziałach uczyło się 574 uczniów (295 kobiet oraz 279 mężczyzn). W grupie wiekowej 3-24 lata na poziomie podstawowym (7-12 lat) kształci się 26,4% ludności (26,3% wśród dziewczynek i 26,4% wśród chłopców). Na 1 oddział w szkołach podstawowych przypada 12,9 uczniów. Współczynnik skolaryzacji brutto (Stosunek wszystkich osób uczących się w szkołach podstawowych do osób w wieku 7-12 lat) wynosi 65,60. W grupie wiekowej 3-24 lata na poziomie ponadgimnazjalnym (16-18 lat) kształci się 19,1% mieszkańców (19,6% wśród dziewczyn i 18,7% wśród chłopaków). W przedziale wiekowym odpowiadającym edukacji w szkołach wyższych (19-24 lat) znajduje się 22,7% mieszkańców gminy Sławno w wieku potencjalnej nauki (23,2% kobiet i 22,2% mężczyzn).

¹ Więcej: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Slawno_zachodniopomorskie. Stan na 31.12.2023.

II 4. KULTURA, SPORT, TURYSTYKA I REKREACJA

Na terenie Gminy Sławno funkcjonuje jedna instytucja kultury – Biblioteka Publiczna Gminy Sławno z siedzibą w Żukowie oraz filia we Wrześnicy. Wymieniony podmiot służy zaspakajaniu i rozwijaniu potrzeb czytelniczych społeczeństwa oraz upowszechnianiu wiedzy i rozwojowi kultury.

W 2024 r. Gmina Sławno posiadała 5 boisk wielofunkcyjnych ze sztuczną nawierzchnią. Były to boiska: przy Szkole Podstawowej w Sławsku, przy Szkole Podstawowej w Warszkowie, przy Szkole Podstawowej w Bobrowicach, w Kwasowie i w Noskowie. Ponadto kompleks boisk „Orlik 2012” znajduje się przy Szkole Podstawowej we Wrześnicy.

Szkoły podstawowe we Wrześnicy i w Żukowie dysponują salami sportowymi, które wykorzystywane są do prowadzenia zajęć lekcyjnych, organizację wydarzeń oraz zajęć pozalekcyjnych dla uczniów oraz poza godzinami pracy szkół dla całej społeczności.

W 2022 r. wykonano dokumentację na budowę sali gimnastycznej w Sławsku i rozbudowę szkoły. Dwukrotnie wnioskowano o dotację na budowę tej sali do Ministerstw Sportu oraz w Programie „Polski Ład”, jednak nie udało się dotychczas uzyskać wsparcia na realizację inwestycji.

Niemal w każdej miejscowości wydzielone są tereny zielone stanowiące trawiaste boiska wiejskie. Niektóre z nich zarządzane są przez kluby sportowe, biorące udział w rozgrywkach Zachodniopomorskiego i Pomorskiego Związku Piłki Nożnej. Piłkarskie boisko trawiaste we Wrześnicy zmodernizowano w roku 2023, dlatego też lokalny klub sportowy prowadzi rozgrywki na zmodernizowanym wcześniej boisku w Noskowie.

Z kolei boisko do piłki siatkowej plażowej funkcjonuje każdego roku od wiosny do jesieni na terenie rekreacyjnym nad Jeziorem Łętowskim.

Zaplecze sportowo-rekreacyjne wsi Gminy Sławno stanowią też place zabaw zlokalizowane niemal w każdej miejscowości. W niektórych wsiach znajduje się więcej niż jedno miejsce do zabaw dla najmłodszych.

W 2023 r. nowoczesny plac zabaw wybudowano w Bobrowiczkach (Stowarzyszenie Przyjaciół Bobrowiczek) i w Bobrowicach (OSP Bobrowice). Doposażono też plac zabaw w Warszkowie (Stowarzyszenie Przyjaciół Warszkowa).

W ciągu całego roku 2023 odbywały się spotkania i trwały uzgodnienia związane z budową Trasy Wału Pomorskiego – połączenia rowerowego pomiędzy szlakami prowadzącymi

z zachodu na wschód – trasą Velo Baltica i Trasą Pałaców i Zamków. Dotychczas z inicjatywy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego na terenie Pomorza Zachodniego powstało ok. 1300 km tras rowerowych. Drugi etap budowy sieci tras rowerowych zaplanowano na lata 2023-2030. Dzięki czemu powstanie m.in. Trasa Wału Pomorskiego przebiegająca od terenu gminy Postomino aż do Polanowa

Tereny rekreacyjne i wypoczynkowe w wielu miejscowościach Gminy Sławno uzupełniają wiaty i place integracyjne, miejsca na ognisko i inna infrastruktura. W ubiegłym roku powstały wiaty integracyjne w Tychowie i w Radosławiu (Granty Sołeckie) oraz w Janiewiczach (OSP Janiewice).

Na rzecz lokalnej społeczności działają kluby sportowe: organizują festyny, zbiórki publiczne, mecze, włączają się też w organizację dożynek i innych gminnych imprez.

II 5. PODMIOTY EKONOMII SPOŁECZNEJ

Na terenie Gminy Sławno mają siedzibę i działają następujące podmioty ekonomii społecznej:

- stowarzyszenia zwykłe: 2,
- stowarzyszenia rejestrowe: 12,
- fundacje: 1,
- kluby sportowe: 1,
- koła gospodyń wiejskich: 10,
- ochotnicze straże pożarne: 7,
- Spółdzielnia socjalna Komunalka,
- Centrum Integracji Społecznej w Rzyszczewie.

Władze gminy powołały radę seniorów.

Lokalny trzeci sektor w gminie Sławno jest zróżnicowany pod względem form prawnych i zakresu prowadzonej działalności. Oprócz organizacji pozarządowych prowadzą działalność również takie podmioty ekonomii społecznej, jak spółdzielnia socjalna i centrum integracji społecznej.

Przeważają stowarzyszenia działające na rzecz społeczności lokalnych.

Współpraca pomiędzy władzami gminy a podmiotami ekonomii społecznej opiera się na corocznych Programach Współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

Celem głównym Programu współpracy Gminy Sławno z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami na 2025 rok jest kształtowanie demokratycznego ładu społecznego w środowisku lokalnym, poprzez budowanie partnerstwa między administracją samorządową, a organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, służącego do lepszego rozpoznawania i zaspakajania potrzeb społecznych w sposób skuteczny i efektywny.

Celami szczegółowymi Programu są:

- 1) wspieranie rozwoju aktywności w społeczności Gminy i jej zaangażowania w proces definiowania i rozwiązywania problemów lokalnych;
- 2) integracja podmiotów realizujących różne inicjatywy w sferze zadań publicznych;
- 3) poprawa jakości życia poprzez pełniejsze zaspokojenie potrzeb mieszkańców;
- 4) wsparcie dla organizacji pozarządowych i innych podmiotów służące ich rozwojowi i lepszemu przygotowaniu do współpracy z Gminą w zakresie realizacji zadań publicznych i dla osiągnięcia ważnych celów społecznych.

Przedmiotem współpracy Gminy z podmiotami jest:

- 1) wspólne wykonywanie zadań publicznych wymienionych w art. 4 ust. 1 ustawy;
- 2) podwyższanie efektywności działań podejmowanych na rzecz mieszkańców Gminy;
- 3) tworzenie systemowych rozwiązań ważnych problemów społecznych;
- 4) określenie potrzeb społecznych i sposobu ich zaspokojenia

Współpraca gminy Sławno z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami trzeciego sektora przybiera formę zarówno pozafinansową, jak i finansową przez powierzenie lub wsparcie realizacji zadań publicznych.

II 6. BEZROBOCIE

Liczba mieszkańców gminy Sławno zarejestrowanych jako bezrobotni stale rośnie (o 8,31% w ciągu trzech lat).

Tab. 4. Bezrobocie rejestrowane na terenie gminy Sławno w l. 2022-2024

	2022	2023	2024
Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych, będących mieszkańcami gminy (ogółem), w tym:	397	428	430
kobiet	248	257	244
mężczyzn	149	171	186

Źródło: PUP

Jak podaje GUS², szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w gminie Sławno na dzień 31.12.2024 r. wyniosła 13,6%, co jest wynikiem ponad dwukrotnie większym, niż w przypadku średniej dla województwa zachodniopomorskiego (6,8%) oraz średniej dla Polski (5,1%).

II 7. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Nad bezpieczeństwem mieszkańców gminy czuwają policjanci z Komendy Powiatowej Policji w Sławnie.

Na terenie gminy działają następujące jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej: OSP Sławsko, OSP Żukowo, OSP Bobrowice, OSP Gwiazdowo, OSP Janiewice, OSP Wrześnica i OSP Stary Kraków.

II 8. POMOC SPOŁECZNA

II 8. 1. KLIENCI

Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej ze strony GOPS w Sławnie stale oraz wyraźnie maleje – o 29% w ciągu ostatnich trzech lat.

Tab. 5. Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w l. 2022-2024

Rok	Liczba rodzin ogółem	Liczba rodzin korzystających ze świadczeń z powodu uzależnień	Liczba rodzin korzystających ze świadczeń z powodu uzależnienia alkoholowego

² https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Slawno_zachodniopomorskie, stan na 31.12.2024

2022	281	13	12
2023	260	12	11
2024	200	14	11

Źródło: GOPS

Od lat główną przyczyną udzielania pomocy społecznej w gminie Sławno pozostaje niepełnosprawność. W dalszej kolejności są to ubóstwo oraz długotrwała lub ciężka choroba.

Tab. 6. Przyczyny udzielania pomocy społecznej rodzinom w gminie Sławno w l. 2022-2024

	2022	2023	2024
Ubóstwo	59	72	70
Bezrobocie	54	51	49
Niepełnosprawność	72	79	80
Długotrwała lub ciężka choroba	64	70	76
Bezradność w sprawach op.-wych. i prowadzenia gospodarstwa domowego (ogółem)	20	23	26
osoby dotknięte klęską żywiołową	1	0	0
Alkoholizm	12	11	11
Inne	56	54	62
Ogółem	281	260	250

Źródło: GOPS

Główną grupą klientów GOPS pod względem aktywności zawodowej są osoby niepracujące, na zasiłku dla bezrobotnych oraz na rencie lub na emeryturze.

Tab. 7. Struktura odbiorców/osób pomocy społecznej ze względu na aktywność zawodową w l. 2022-2024

	2022	2023	2024
Pracuje	5	8	10
Pracuje dorywczo	14	18	20
Nie pracuje	72	64	74
Studiuje	0	0	0
Na rencie lub na emeryturze	49	52	60
Na zasiłku dla bezrobotnych	0	0	0
Bezrobotny, bez prawa do zasiłku	54	51	50

Źródło: GOPS

II 9. ŚRODOWISKO NATURALNE GMINY

Tereny gminy są niezwykle atrakcyjne przyrodniczo. Dzięki dużej powierzchni lasów powietrze jest tu wyjątkowo czyste. Główną rzeką przepływającą przez teren gminy jest Wieprza. W Wieprzy występują tarliska szlachetnych ryb: łososia, strzebli i lipienia, a dzięki

wstępującym tu leszczom, trociom, pstrągom czy sandaczom jest rajem dla wędkarzy. Część doliny rzeki Wieprzy oraz duża część jej zlewni objęta jest systemem Natura 2000. „Dolina Wieprzy i Studnicy” charakteryzuje się małymi przekształceniami antropogenicznymi i dużymi połaciami mokradeł oraz torfowisk a także dużą lesistością. Ze znanych gatunków zwierząt możemy tu spotkać wydrę, kunę leśną czy tchórza. Największym zbiornikiem wodnym na terenie gminy jest Jezioro Łętowskie (402,5 ha pow. i do 19 m głębokości) położone na terenie 7-hektarowego obszaru chronionego krajobrazu „Jezioro Łętowskie oraz okolice Kępic”. Trudno dostępne brzegi jeziora otoczone terenami bagiennymi i podmokłymi łąkami stanowią wspaniałe tereny łęgowe ptactwa m.in. dla bielików, robołowów, perkozów, błotniaków i innych. Wody jeziora bogate w ryby sprzyjają uprawianiu wędkarstwa, zaś rozbudowywana baza rekreacyjno-turystyczna zyskuje coraz większą rzeszę miłośników. Okolice jeziora to teren w 76 % jest zalesiony i można w nim znaleźć fragmenty lasu ze starodrzewem. Są tu również eratyki, czyli głązy polodowcowe. Rezerwat przyrod „Janiewickie Bagno” to torfowiskowy obszar o powierzchni około 160 ha, na którym występują m.in.: reliktowe stanowiska maliny moroszki, kopułowate torfowiska wysokie, stanowiska wełnianki pochwowatej czy sosny karłowej. Drzewostan tworzy głównie sosna (95%) a wśród gatunków rzadkich i chronionych można spotkać tu widłaki, storczyki czy rosiczki.

II 10. SYTUACJA GOSPODARCZA

W gminie Sławno w roku 2023 w rejestrze REGON zarejestrowane były 874 podmioty gospodarki narodowej³, z czego 743 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 101 nowych podmiotów, a 41 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Na przestrzeni lat 2009-2023 najwięcej (101) podmiotów zarejestrowano w roku 2023, a najmniej (46) w roku 2012. W tym samym okresie najwięcej (69) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2011 roku, najmniej (26) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2020 roku. Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w gminie Sławno najwięcej (38) jest stanowiących spółki handlowe z ograniczoną odpowiedzialnością. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (861) jest mikro-przedsiębiorstw,

³ Dane GUS: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Slawno_zachodniopomorskie

zatrudniających 0 - 9 pracowników. 7,6% (66) podmiotów jako rodzaj działalności deklarowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklarowało 41,4% (362) podmiotów, a 51,0% (446) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie Sławno najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są Budownictwo (37.1%) oraz Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (17.4%).

II 11. PROFILAKTYKA I PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM

II 11. 1. GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII I UZALEŻNIENIOM BEHAVIORALNYM DLA GMINY SŁAWNO NA LATA 2025-2026

Na mocy art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi powołano Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która realizuje zadania wyznaczone w w/w ustawie, zgodnie z postanowieniami Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i Uzależnieniom Behawioralnym dla Gminy Sławno na lata 2025-2026.

Do głównych celów Programu należą:

- 1) promocja zdrowego stylu życia, w szczególności wśród dzieci i młodzieży;
- 2) wspieranie wychowawczej roli szkoły i rodziny;
- 3) zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów alkoholowych;
- 4) zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych oraz innych zjawisk patologicznych;
- 5) wspomaganie merytoryczne i finansowe instytucji, organizacji pozarządowych oraz osób fizycznych, które swoim działaniem przyczyniają się do przeciwdziałania patologiom i kształtowania pozytywnych postaw społecznych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sławnie Komisja odbywa posiedzenia w miarę potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na dwa miesiące.

Tab. 8. Praca GKRPA w gminie Sławno w l. 2022-2024

	2022	2023	2024
Posiedzenia GKRPA ogółem	6	8	8
Posiedzenie ogólne GKRPA	6	8	8
Przeprowadzone rozmowy z osobami uzależnionymi w celu motywowania do leczenia	32	40	40
Liczba wydanych postanowień administracyjnych w sprawie wydania opinii dot. zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	0	11	0
Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych	0	1	0
Wpłynęło wniosków o skierowanie na leczenie odwykowe	23	22	24
Zlecono przeprowadzenie badania przez biegłych sądowych	0	0	0
Rozpoczęto spraw o skierowanie na leczenie odwykowe	23	22	24
Złożono wniosków do Sądu w sprawie obowiązku leczenia odwykowego	0	0	0
Zakończono postępowania w sprawie skierowania na leczenie odwykowe przez sąd	0	0	0

Źródło: GKRPA

Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwanej dalej Komisją należy:

- 1) podejmowanie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu przez osoby uzależnione od alkoholu;
- 2) przeprowadzanie ekspertyz punktów sprzedaży napojów alkoholowych i wydawanie postanowień dotyczących zgodności ich lokalizacji z właściwymi uchwałami Rady Gminy Sławno w związku z procedurą wydawania przez Wójta Gminy Sławno decyzji w sprawie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz kontrolą punktów sprzedaży napojów alkoholowych;
- 3) inicjowanie w środowisku lokalnym działań służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 4) prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych;
- 5) prowadzenie innych działań przewidzianych przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o narkomanii oraz ustawy

o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;

6) prowadzenie lokalnej polityki wobec problemów alkoholowych poprzez aktywny udział w tworzeniu i opiniowaniu aktów prawnych dotyczących tego zagadnienia oraz inicjowaniu działań zwiększających efektywność przyjętego Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i Uzależnieniom Behawioralnym ;

7) podejmowanie procedur interwencyjnych w sprawach przemocy w rodzinie oraz na rzecz dobra małoletnich dzieci z rodzin, w których występuje problem alkoholowy lub przemoc domowa;

8) popularyzacja nowoczesnej wiedzy z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;

9) opiniowanie wniosków dotyczących przyjmowania do wykonania szczegółowych zadań określonych w Programie.

II 11. 2. LOKALNY RYNEK ALKOHOLOWY

W latach 2022-2024 wzrosła o 31,57% liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy. W tym zdecydowanie najwięcej jest punktów oferujących alkohol do spożycia poza miejscem sprzedaży.

Tab. 9. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy Sławno w l. 2022-2024

	2022	2023	2024
Ogółem, w tym:	19	20	25
- do spożycia poza miejscem sprzedaży (wg zawartości alkoholu):			
do 4,5%	19	20	21
od 4,5% do 18%	19	20	20
powyżej 18%	17	19	20
- do spożycia w miejscu sprzedaży (wg zawartości alkoholu):			
do 4,5%	2	2	2
od 4,5% do 18%	1	1	1
powyżej 18%	1	1	1

Źródło: GKRPA

II 11. 3. PRZESTĘPSTWA ZWIĄZANE Z SUBSTANCJAMI PSYCHOAKTYWNYMI

W latach 2022-2024 liczba interwencji Policji związanych z alkoholem i narkotykami zmalała o 5%.

Wśród przestępstw popełnianych pod wpływem alkoholu lub narkotyków najczęściej odnotowuje się prowadzenie pojazdów w stanie pod wpływem alkoholu lub substancji odurzających.

Tab. 10. Przestępstwa w l. 2022-2024 na terenie gminy Sławno związane z substancjami psychoaktywnymi

	2022	2023	2024
Interwencje Policji związane z alkoholem i narkotykami	123	110	117
Liczba mandatów za wykroczenia związane z ustawą o wychowaniu w trzeźwości	2	2	4
Liczba pouczeń za wykroczenia związane z ustawą o wychowaniu w trzeźwości	0	0	0
Przestępstwa pod wpływem alkoholu/narkotyków:			
Prowadzenie pojazdów pod wpływem	100	92	91
Zakłócanie porządku publicznego	45	22	49
Przestępstwa popełnione przez nieletnich pod wpływem	0	0	0

Źródło: Policja

II 11.4. WAŻNIEJSZE ODDZIAŁYWANIA PROFILAKTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

Władze gminy stale prowadzą różnorodne działania profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży szkolnej, a także kadry jednostek oświaty.

Tab. 11. Ważniejsze oddziaływania profilaktyczne dla młodzieży w l. 2022-2024

Liczba uczestników	2022	2023	2024
uczniów	250	250	250
nauczycieli	20	20	20
rodziców	0	0	0

Źródło: GOPS

II 11. 5. ŚWIETLICE

Od lat na terenie gminy Sławno działa 11 świetlic wiejskich. Liczba dzieci, które korzystają z oferty placówek wzrosła o 9,09%. W tym stale rośnie liczba dzieci z rodzin problemowych (o 33,33%).

Tab. 12. Działalność instytucji pomocowych (świetlic) w l. 2022-2024

	2022	2023	2024
Liczba placówek	11	11	11
Liczba dzieci	165	180	180
w tym z rodzin alkoholowych	15	17	20
Liczba wychowawców	10	11	10

Źródło: GOPS

II 12. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ

II 12.1. POMOC UDZIELANA PRZEZ GOPS

Najczęściej świadczoną formą pomocy dla osób doznających przemocy domowej pozostaje świadczenia porad specjalistycznych.

Ogółem nastąpił wyraźny wzrost pomocy świadczonej na rzecz takich osób – o 233%.

Tab. 13. Rodzaje pomocy udzielanej przez GOPS ze względu na przemoc domową w l. 2022-2024

	2022	2023	2024
świadczenia rzeczowe dla osób	0	1	2
świadczenia pieniężne dla osób	0	1	2
świadczenie porady dla osób	6	10	16
OGÓŁEM	6	12	20

Źródło: GOPS

II 12. 1. NIEBIESKIE KARTY

Na terenie gminy Sławno wszczyna się coraz więcej procedur „Niebieskie Karty” – w latach 2022-2024 liczba ta wzrosła o 47%.

Procedurę rozpoczyna Policja.

Tab. 14. Procedura „Niebieskie Karty” w Gminie Sławno w l. 2022-2024

	2022	2023	2024
Sporządzono „Niebieskich Kart” – ogółem	19	22	28
Policja	19	22	28
Pomoc społeczna	0	1	2
Ochrona zdrowia	0	0	0
Oświata	0	1	0
Sądy i prokuratury	1		0
GKRPA	0	0	0
Inne instytucje i organizacje	0	0	0

Źródło: GOPS i ZI

II 12. 2. OSOBY STOSUJĄCE I DOZNAJĄCE PRZEMOCY DOMOWEJ

Z zestawienia danych za ostatnie trzy lata widać, że w gminie wyraźnie rośnie:

- liczba osób doznających przemocy domowej, którym udzielono pomocy (o 47%),
- liczba osób stosujących przemoc domową, wobec których podjęto działania (o 32%).

Tab. 15. Osoby doznające i stosujące przemoc domową w gminie Sławno w l. 2022-2024

		2022	2023	2024
Liczba osób doznających przemocy domowej, którym udzielono pomocy*	Ogółem	19	22	28
	Kobiety	19	22	24
	Mężczyźni	0	0	1
	Małoletni	0	0	3
Liczba osób stosujących przemoc domową, wobec których podjęto działania	Ogółem	19	22	25
	Kobiety	0	0	1
	Mężczyźni	19	22	24
	Małoletni	0	0	0

Źródło: GOPS-ZI

**II 12. 3. ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY I GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIU PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OSÓB
DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE SŁAWNO NA LATA 2024-2030.**

Na podstawie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej na terenie Gminy Sławno działa Zespół Interdyscyplinarny, w skład którego wchodzi przedstawiciele: Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, Oświaty, Ochrony zdrowia, Organizacji pozarządowej, Kuratorzy sądowi. Celem Zespołu jest usprawnienie systemu przepływu informacji oraz reagowanie na zidentyfikowane problemy społeczne, w tym w szczególności przejawy przemocy domowej oraz zintegrowanie działań środowisk odpowiedzialnych za działania na rzecz osób i rodzin dotkniętych przemocą. Praca z rodziną z problemem przemocy realizowana jest przez spotkania grup diagnostyczno-pomocowych, których zadaniem jest planowanie działań, monitorowanie sytuacji oraz organizowanie pomocy. W skład grup wchodzi przede wszystkim pracownicy socjalni, dzielnicowi. Istnieje możliwość rozszerzenia składu o pedagogów, psychologów, kuratorów, przedstawicieli GKRPA czy przedstawicieli służby zdrowia.

W poniższej tabeli podano dane nt. pracy Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w l. 2022-2024. Liczba rodzin objętych wsparciem Zespołu Interdyscyplinarnego z powodu przemocy domowej w tym czasie wzrosła o 47%.

Tab. 16. Praca Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Sławno w l. 2022-2024

	2022	2023	2024
Liczba interwencji Zespołu Interdyscyplinarnego w związku z przemocą domową	19	22	28
Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego	10	12	12
Liczba rodzin objętych wsparciem Zespołu Interdyscyplinarnego z powodu przemocy domowej	19	22	28
Liczba osób stosujących przemoc domową skierowanych na programy korekcyjno-edukacyjne	1	4	6

Źródło: GOPS-ZI

Głównym celem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Sławno na lata 2024 – 2030 jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej, ochrona osób dotkniętych przemocą domową oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy. Osiągnięciu celu głównego ma służyć realizacja przedstawionych poniżej celów szczegółowych.

II 12. 4. PUNKT INFORMACYJNO-KONSULTACYJNY

Z pomocy specjalistów Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego stale korzysta coraz więcej rodzin – wzrost o 60%.

W Punkcie zatrudnieni są terapeuta ds. uzależnień i prawnik.

Tab. 17. Punkt Konsultacyjno-Informacyjny Przeciw Przemocy Domowej w l. 2022-2024

	2022	2023	2024
Liczba rodzin korzystających z pomocy Punktu, w tym	20	27	32
Rodziny z problemem alkoholowym	17	20	19

Źródło: GOPS-ZI

II 12.5. PRZESTĘPSTWA PRZECIWKO RODZINIE I OPIECE

W poniższej tabeli zawarto dane nt. wszczętych, stwierdzonych i zakończonych postępowań karnych w zakresie wybranych przestępstw przeciwko rodzinie i opiece na terenie gminy Sławno w latach 2022-2024.

Najwięcej odnotowuje się przypadków znęcania.

Tab. 18. Wybrane przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece na terenie gminy Sławno w l. 2022-2024.

Rok	Sprawy wszczęte	Przypadki stwierdzone	Sprawy zakończone
Znęcanie się nad rodziną			
2022	10	4	6
2023	4	2	2
2024	8	5	3
Groźby karalne			
2022	9	2	7
2023	3	2	1
2024	4	3	1
Inne przestępstwa (np. rozpijanie małoletniego, uchylanie się od alimentów):			
2022	6	5	1

2023	29	19	9
2024	23	15	8

Źródło: Policja

II 13. OPIEKA ZDROWOTNA

Od trzech lat mieszkańcy gminy Sławno mają dostęp do trzech przychodni publicznych oraz czterech przychodni niepublicznych, a także do 7 aptek.

Z tym że wszystkie ww. podmioty służby zdrowia znajdują się na terenie miasta Sławno, a nie na terenie Gminy Sławno.

Tab. 19. Placówki zdrowia na terenie gminy w l. 2022-2024

	2022	2023	2024
Przychodnie publiczne	3	3	3
Przychodnie niepubliczne	4	4	3
Apteki	7	7	7

Źródło: GOPS

III CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA – WYNIKI BADANIA ANKIETOWEGO POPULACJI

Tab. 20. Podsumowanie badań ankietowych w zakresie problemów społecznych gminy Sławno w 2025 r.

DOROŚLI MIESZKAŃCY
<i>Najbardziej istotne problemy społeczne gminy Sławno</i>
Za dwa najbardziej istotne problemy w środowisku lokalnym mieszkańcy uznali na równi: - długotrwale choroby (łącznie 82%, w tym dla 21% to problem bardzo istotny, a 61% raczej istotny), - uzależnienie od alkoholu (łącznie 82%, w tym dla 27% to problem bardzo istotny, a 55% raczej istotny).
<i>Uzależnienia</i>
Zdaniem 94% badanych w gminie jest powszechne uzależnienie od alkoholu. Dla 67% powszechnie występuje w gminie zjawisko uzależnienia od narkotyków. Natomiast łącznie 42% badanych uważa uzależnienie od dopalaczy za zjawisko powszechnie występujące.

Mieszkańcy w przeważającej mierze (85%) opowiadają się za potrzebą realizacji działań profilaktycznych na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom. Za najbardziej potrzebne działania profilaktyczne mieszkańcy uznali wsparcie psychologiczne dla rodzin (39%). W drugiej kolejności są to otwarte konsultacje z terapeutą uzależnień (21%), a w trzeciej warsztaty profilaktyczne dla uczniów (18%).
<i>Opieka zdrowotna</i>
Największa grupa badanych (46%) ocenia raczej źle stan opieki zdrowotnej na terenie gminy Sławno, a 27% bardzo źle, co daje łącznie 73% niezadowolonych ankietowanych. W sumie 18% ocenia ten stan pozytywnie, a pozostałe 9% nie ma zdania na ten temat.
<i>Bezpieczeństwo</i>
Większość mieszkańców czuje się bezpiecznie na terenie gminy (61%).
<i>Przemoc domowa</i>
Blisko połowa (49%) badanych podaje, że nie jest pewna, chociaż ma podejrzenia, że zna osoby doznające przemocy domowej. Z kolei 36% zaprzecza, a pozostałe 15% potwierdza, że zna takie osoby. Większość (52%) ankietowanych deklaruje, że nie zna miejsc w których może uzyskać pomoc ofiara przemocy.
<i>Współpraca władz z NGO</i>
Ponad połowa (52%) badanych ocenia jako przeciętną współpracę w zakresie rozwiązywania problemów społecznych pomiędzy władzami samorządowymi a organizacjami pozarządowymi i kościelnymi. Zdaniem 18% jest zła, 18% dobra, a 3% bardzo dobra. Pozostałe 9% nie ma zdania na ten temat.
<i>Życie kulturalne</i>
Większość (61%) mieszkańców deklaruje, że uczestniczyła w wydarzeniach kulturalno-integracyjnych organizowanych na terenie gminy w ciągu ostatniego roku. Ta część badanych, która nie brała udziału w ostatnim roku w żadnym wydarzeniu kulturalnym na terenie gminy, najczęściej uzasadniała to brakiem zainteresowania (54% osób) i brakiem wolnego czasu (38%).
<i>Usługi społeczne</i>
Ponad połowa (58%) badanych uważa, że większość potrzeb w sektorze życia społecznego w gminie nie jest zaspokajana. Z usług społecznych, które wymagają większej uwagi władz gminnych, badani wskazali w głównej mierze na: ochronę zdrowia (68% odpowiedzi) i transport osobowy (również 68% odpowiedzi).
<i>Sytuacja seniorów i osób z niepełnosprawnością</i>
Największa część (46%) badanych nie ma zdania co do oceny sytuacji seniorów w gminie Sławno. W opinii 33% jest ona dobra, a 21% zła. Większość (67%) badanych pozytywnie ocenia ofertę działań dla seniorów. Pozostałe 33% nie jest z niej zadowolona. Blisko połowa (49%) respondentów uważa, że osoby z niepełnosprawnością nie mogą znaleźć pracy na terenie gminy, gdyż nie ma dla nich ofert zatrudnienia. Zdaniem 21% pracodawcy lokalni nie chcą zatrudniać takich osób, 18% nie ma zdania na ten temat, a pozostałe 12% twierdzi, że osoby z niepełnosprawnością mogą znaleźć pracę w gminie. Większość (64%) badanych uważa, że osoby z niepełnosprawnością są akceptowane przez społeczność gminy.
PRACOWNICY OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
<i>Najbardziej istotne problemy społeczne gminy Sławno</i>
Najbardziej istotne problemy społeczne w gminie Sławno są zdaniem badanych pracowników: - problemy opiekuńczo-wychowawcze rodziców z dziećmi (łącznie 94%), - zaniedbanie rozwoju dzieci i młodzieży (łącznie 94%), - uzależnienie od alkoholu (łącznie 94%).
<i>Uzależnienia</i>

Pracownicy OPS są bardzo zgodni co do wskazania najbardziej potrzebnych działań na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom. Są to bowiem zdaniem pracowników OPS na równi: - Ogólnospołeczne kampanie profilaktyczne, - warsztaty profilaktyczne dla uczniów - otwarte konsultacje z terapeutą uzależnień - wsparcie psychologiczne dla rodzin. Każda z ww. form została wskazana przez 25% badanych. Niemal jednogłośnie (94%) jest sygnalizowana potrzeba prowadzenia działań profilaktycznych.
<i>System pomocy społecznej</i>
Wszyscy badani zgadzają się w tym, że instytucja pomocy społecznej działa skutecznie w zapobieganiu trudnym sytuacjom życiowym. Z tym 53% zgadza się częściowo, a pozostałe 47% w pełni. Większość (56%) badanych nie deklaruje poczucia wypalenia zawodowego.
<i>Współpraca pomiędzy instytucjami</i>
Wszyscy respondenci (100%) uważają, że władze gminy są dobrze poinformowane o potrzebach pomocy społecznej. Z tym że 59% częściowo się zgadza, a pozostałe 41% zdecydowanie się zgadza. Kadra pomocy społecznej wysoko ocenia jakość współpracy i komunikacji władz gminy z OPS (71%).
<i>Usługi społeczne</i>
Zdaniem 56% badanych pracowników pomocy społecznej większość potrzeb w sektorze życia społecznego w gminie Sławno jest zaspokajana. Spośród usług społecznych, które, zdaniem pracowników OPS, wymagają większej uwagi władz, na pierwszy plan zauważalnie wybija się opieka zdrowotna (82% osób). Ponad połowa badanych zwróciła również uwagę na transport osobowy (53%) oraz profilaktykę uzależnień (59%).
UCZNIOWIE
<i>Przemoc</i>
Większość badanych uczniów deklaruje, że nie doświadcza przemocy w szkole (kl. 4-6: 62%, kl. 7-8: 71%). Odsetek ten wzrasta z wiekiem. Oznacza to jednak, że przemocy ze strony innych uczniów doświadcza łącznie 38% badanych z klas młodszych i 29% z klas 7-8. Jeszcze więcej uczniów przyznaje, że nie doświadcza przemocy w domu (kl. 4-6: 92%, kl. 7-8: 86%), aczkolwiek odsetek ten zauważalnie zmniejsza się wiekiem.
<i>Alkohol</i>
Mniejszość ankietowanych uczniów przyznaje, że ich rówieśnicy spożywają alkohol (kl. 4-6: 15%, kl. 7-8: 29%). Większość zaprzecza (kl. 4-6: 57%, kl. 7-8: 38%). Niemniej wraz z wiekiem widać blisko dwukrotny wzrost przeświadczenia uczniów o tym, że ich koledzy i koleżanki sięgają po napoje alkoholowe. Przeważająca większość badanych uczniów deklaruje, że nigdy nie spożywała alkoholu (kl. 4-6: 98%, kl. 7-8: 95%). Natomiast 2% uczniów z klas młodszych podało, że sięga po alkohol rzadziej niż raz w miesiącu, a 5% z klas starszych, że co najmniej raz w tygodniu.
<i>Papierosy i e-papierosy</i>
Popularność palenia wyrobów nikotynowych wśród uczniów rośnie z wiekiem. Zdaniem 34% uczniów z klas 4-6 i 38% z klas 7-8 ich rówieśnicy sięgają po papierosy lub e-papierosy. Na pytanie skierowane bezpośrednio do uczniów o to, czy oni sami pala e-papierosy lub papierosy większość uczniów co prawda zaprzecza (kl. 4-6: 90%, kl. 7-8: 76%), z tym że ten odsetek wyraźnie maleje z wiekiem. Z drugiej strony najwięcej uczniów z takimi doświadczeniami przyznaje, że zdarzyło im się spróbować raz nikotyny (kl. 4-6: 8%, kl. 7-8: 19%).
<i>Narkotyki i dopalacze</i>
Na pytanie o przyjmowanie przez innych uczniów narkotyków lub dopalaczy widać alarmujący, blisko czterokrotny wzrost odpowiedzi twierdzących (kl. 4-6: 6%, kl. 7-8: 24%).

Na pytanie skierowane bezpośrednio do respondentów o to, czy sami przyjmują narkotyki lub dopalacze – zaprzeczyło 100% uczniów z klas 4-6 i potwierdziło 5% z klas 7-8. Uczniowie w większości deklarują, że nie mają wiedzy o tym, czy łatwo jest nabyć narkotyki i dopalacze w lokalnym środowisku (kl. 4-6: 64%, kl. 7-8: 81%).

Uzależnienie od urządzeń ekranowych

Uczniowie z wiekiem spędzają więcej czasu przy komputerze w celach innych niż związanych z nauką. Podczas gdy w klasach 4-6 jest to najczęściej do dwóch godzin dziennie (26%), w klasach 7-8 już do czterech godzin dziennie (28%). Jest też zauważalny odsetek uczniów, którzy deklarują, że w ogóle nie używają komputera (kl. 4-6: 19%, kl. 7-8: 19%).

Największa część badanych uczniów deklaruje, że raczej normalnie czułaby się w razie tygodniowego braku dostępu do Internetu, aczkolwiek trochę by im go brakowało (kl. 4-6: 41%, kl. 7-8: 62%).

Natomiast najmniejsza grupa uczniów przyznaje, że taka sytuacja byłaby dla nich tragedią (kl. 4-6: 4%, kl. 7-8: 5%).

Wraz z wiekiem uczniowie częściej korzystają ze smartfonów. W klasach 4-6 największa część uczniów (36%) przeznacza na to od 2 do 3 godzin. Tyle samo czasu w klasach 7-8 korzysta 33,5%. Również 33,5% w klasach starszych używa smartfona powyżej 5 godzin dziennie.

W przeciwieństwie do komputera stacjonarnego i laptopa tylko nieznaczny odsetek uczniów młodszych nie korzysta z telefonu w ogóle (2%), a jednocześnie nie zadeklarował tego żaden uczeń z klas 7-8.

Cyberprzemoc

uczniowie w mniejszym bądź większym stopniu spotkali się osobiście lub ze słyszenia z każdym z podanych przejawów cyberprzemocy. Ponadto, odsetek takich uczniów rośnie z wiekiem.

W klasach 4-6 największa część uczniów przyznała, że miała kontakt z otrzymywaniem wiadomości z przezwiskami i obelgami (łącznie 38%). Na drugim miejscu znalazło się otrzymywanie złośliwych komentarzy czyli tzw. hate (34%).

W klasach 7-8 blisko połowa (48%) uczniów zetknęła się osobiście lub w swoim otoczeniu z umieszczaniem w Internecie ośmieszających filmików lub obrazków. Na drugim miejscu również znalazł się hate (43%).

Uzależnienia behawioralne

Zainteresowanie grami hazardowymi rośnie z wiekiem – do grania w nie przyznaje się 15% uczniów z klas 4-6 oraz 33% z klas 7-8. Z tym że największy odsetek starszych uczniów (14%) podało, że zdarzyło im się zagrać raz.

Okazuje się, że uczniowie w mniejszym bądź większym stopniu spotkali się osobiście lub ze słyszenia z każdym z podanych przejawów uzależnień. Ponadto, odsetek takich uczniów rośnie z wiekiem.

W klasach 4-6 uczniowie najczęściej dostrzegają zagrożenie ze strony fonoholizmu (tak uważa łącznie 59%, w tym zdaniem 19% występuje ono bardzo rzadko, 23% czasami, a dla 17% jest popularne).

Niewiele mniejszy odsetek uczniów zwraca uwagę na sieciorholizm (łącznie 55%, w tym zdaniem 17% występuje ono bardzo rzadko, 13% czasami, a dla 25% jest popularne).

W klasach 7-8 te tendencje wyraźnie się pogłębiają. Fonoholizm oraz sieciorholizm zauważa już po 90% badanych uczniów.

W każdym z pozostałych podanych rodzajów uzależnień widać przyrost skali występowania wraz z wiekiem. Poza ww. dwoma, czołowymi uzależnieniami od czynności największą różnicę widać w przypadku zaburzeń odżywiania (podczas gdy takie zjawisko nie występuje w opinii 79% uczniów z klas 4-6, tego samego zdania jest już o 41% mniej uczniów w klasach 7-8).

Spożywanie napojów energetycznych

Z wiekiem widać olbrzymi skok popularności spożywania napojów energetycznych, i to pomimo wspomnianego zakazu ustawowego.

Do picia napojów energetycznych przyznaje się 6% uczniów z klas 4-6 i 43% z klas 7-8, czyli przeszło 7 krotny.

Większość badanych uczniów przyznaje, że sięga po napoje energetyczne raz w miesiącu (kl. 4-6: 67%, kl. 7-8: 56%).

Nie sposób przy tym pominąć wskazań na 2-3 razy w tygodniu przez uczniów z klas 4-6 oraz na raz w tygodniu (22%) i codziennie (11%) przez uczniów z klas 7-8.

IV ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jako technika analityczna służy uporządkowaniu zgromadzonych danych i sformułowaniu wniosków co do dalszego strategicznego działania w określonej sferze. Analiza SWOT jest użyteczną i coraz powszechniej stosowaną metodą przy określaniu priorytetów rozwojowych w pracach nad strategią. Metoda ta łączy analizę wnętrza, jak i otoczenia organizacji oraz badanie szans i zagrożeń, jakie stoją przed organizacją. Analizie SWOT poddawane są nie tylko przedsiębiorstwa, ale również jednostki samorządu terytorialnego. Sporządzenie analizy SWOT jest istotnym etapem procesu planowania strategicznego, gdyż stanowi punkt wyjściowy dla określenia celów strategicznych oraz projektów socjalnych.

Przedstawiona w poniższej tabeli analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów życia społeczno-gospodarczego Gminy Sławno.

Skrót SWOT to akronim pochodzący od czterech angielskich słów, które zarazem stanowią cztery elementy tej techniki. Są to **Strenghts** (silne strony), **Weaknesses** (słabe strony), **Opportunities** (szanse), **Threats** (zagrożenia). Te pojęcia należy rozumieć w następujący sposób:

S (Strenghts) – mocne strony gminy, to walory wynikające z uwarunkowań wewnętrznych gminy, które w pozytywny sposób wyróżniają ją spośród innych. Mocne strony mogą być zarówno obiektywnie dane przez naturę (np. liczba osób w wieku produkcyjnym) jak i być zasługą lokalnej społeczności (np. wysoki poziom mobilności i przedsiębiorczości).

W (Weaknesses) – słabe strony, które jeśli nie zostaną wyeliminowane bądź zniwelowane mogą hamować rozwój gminy. To konsekwencja ograniczeń zasobów i niedostatecznego ukształtowania uwarunkowań wewnętrznych. Mogą one dotyczyć całej gminy, jak i jej części. Mogą dotyczyć wszystkich aspektów funkcjonowania gminy, bądź jej poszczególnych elementów.

O (Opportunities) – szanse - czyli zewnętrzne zjawiska i tendencje występujące w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystane będą impulsem rozwoju oraz osłabiają występujące negatywne zjawiska,

T (Threats) – zagrożenia – wszystkie zewnętrzne zjawiska postrzegane jako bariery dla rozwoju gminy, utrudnienia, dodatkowe koszty działania. Istnienie zagrożeń musi być brane pod uwagę przy planowaniu podejmowanych działań.

Tab. 21. Analiza SWOT dla gminy Sławno w zakresie polityki społecznej

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• Otwartość władz lokalnych na problemy społeczne, • Profesjonalna kadra GOPS i oświaty, • funkcjonowanie i działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Sławno, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie, Komisariatu Powiatowego Policji w Sławnie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sławnie, kościołów, szkół i przedszkola, Świetlice Środowiskowe Gminy Sławno, Regionalnego Centrum Kryzysowego w Sławnie przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie, • Dobra znajomość środowiska lokalnego przez pracowników GOPS, • Prowadzenie profilaktyki wśród dzieci, młodzieży ich rodziców i nauczycieli, • Porozumienie gminy Sławno z miastem Sławno na mocy, którego potrzebujący mieszkańcy gminy Sławno uczęszczają do Środowiskowego Domu Samopomocy w mieście Sławno. • Walory kulturowe i przyrodnicze, zabytki, trasy rowerowe, • Biblioteka Publiczna Gminy Sławno służąca zaspakajaniu i rozwijaniu potrzeb czytelnich społeczeństwa oraz upowszechnianiu wiedzy i rozwojowi kultury, • Dostęp do świetlic wiejskich, • Działalność charytatywna prowadzona przez parafie w gminie Sławno, • Działalność inkubatora przedsiębiorczości w mieście Sławno,	• Bariery architektoniczne w przestrzeni publicznej utrudniające funkcjonowanie osób niepełnosprawnych, • Ubóstwo utrudniające egzystencję i zaspokajanie podstawowych potrzeb życiowych, • Niskie dochody mieszkańców gminy utrudniające pełny dostęp do życia kulturalnego i społecznego, • Pasywność i bezradność części mieszkańców w rozwiązywaniu własnych problemów, • Brak lub niski poziom kompetencji wychowawczych u części rodziców, • Postawy roszczeniowe części klientów pomocy społecznej, • Występowanie uzależnień i przemocy domowej, • Niewystarczający stan techniczny niektórych świetlic wiejskich, • Niewystarczająca liczba lekarzy specjalistów i pracowników medycznych, • Spadek liczby mieszkańców, • Odpływ do większych miast zwłaszcza ludzi młodych i dobrze wykształconych • Wysoka stopa bezrobocia • Słabo rozwinięta baza turystyczna, • Słabo rozwinięty trzeci sektor w obszarze pomocy społecznej, • Zbyt niska aktywność mieszkańców wsi uniemożliwiająca realizację wszystkich programów, • Niski stopień współpracy władz lokalnych z partnerami społecznymi w ramach

• Malejąca liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej • Przeważający udział osób w wieku produkcyjnym • Korzystne warunki środowiska naturalnego • Dostępność terenów dostępnych pod inwestycje oraz rozwój infrastruktury przemysłowej i turystycznej, zwiększających potencjał gminy Sławno, • Atrakcyjne położenie (bliskość morza i trasy nr 6 wpływające na dostępność komunikacyjną w bezpośredniej relacji Szczecin-Gdańsk)	rozwiązywania problemów osób bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych. • Brak w gminie organizacji pozarządowych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy, • Brak w gminie grup wsparcia dla ofiar i sprawców przemocy domowej,
SZANSE	ZAGROŻENIA
• Zwiększenie potencjału inwestycyjnego, • Racjonalne wykorzystanie zasobów przyrodniczo-turystycznych gminy • Rozwój turystyki w skali makro – w powiecie sławieńskim, • Stały rozwój infrastruktury oświatowej oraz bazy sportowo-rekreacyjnej, • Nowe źródła i instrumenty wsparcia rozwoju zasobów ludzkich ze środków UE, • Doskonalenie zawodowe kadry oświaty, administracji i pracowników socjalnych, • Współpraca pomiędzy instytucjami i organizacjami w sprawach pomocy społecznej, • Wspieranie podmiotów ekonomii społecznej, akcji charytatywnych, wolontariatu, pomocy sąsiedzkiej i innych inicjatyw z myślą o pomocy osobom zagrożonych wykluczeniem społecznym, • Edukacja ekologiczna mieszkańców, • Promocja i profilaktyka zdrowia, • Wzrost świadomości społeczeństwa w zakresie problemów społecznych i zaangażowanie w ich rozwiązywanie, • Likwidacja barier cyfrowych, architektonicznych i informacyjnych w przestrzeni publicznej, • Pozyskiwanie zewnętrznych środków finansowych, • Aktywizacja gospodarcza gminy Sławno z udziałem funduszy strukturalnych, • Pozyskanie inwestorów tworzących miejsca pracy,	• Pogłębianie się zależności od pomocy społecznej – wyuczona bezradność, • Ograniczanie wysokości środków finansowych przeznaczonych z budżetu centralnego na pomoc społeczną, • Niekorzystne zmiany demograficzne - starzenie się społeczeństwa, • Choroby cywilizacyjne, • Inflacja, • Marginalizacja regionu w polityce społeczno - gospodarczej państwa, • Konkurencja ze strony innych samorządów o środki finansowe na politykę społeczną, • Możliwy dalszy wzrost bezrobocia, • Ograniczona mobilność zawodowa mieszkańców gminy, • Występowanie zjawiska nielegalnego zatrudnienia, • niska skuteczność programów terapeutycznych kierowanych do osób uzależnionych oraz programów korekcyjnoedukacyjnych i programów psychologicznoterapeutycznych kierowanych do sprawców przemocy, • Występowanie zjawiska zmęczenia, bezsilności i bezradności społecznej, • możliwość wypalenia zawodowego wśród kadr pomocy społecznej, • Trudność w diagnozowaniu problemu uzależnień wśród młodzieży, • Brak spójności pomiędzy systemem edukacji a rynkiem pracy,

• Realizacja nowych programów aktywizacji obszarów wiejskich. • Rozwój zaplecza rehabilitacyjnego • możliwość wykorzystania obowiązujących przepisów prawa,	• Negatywny wpływ epidemii COVID-19 na wiele sfer życia społecznego i gospodarczego, • Niepewna sytuacja międzynarodowa w sąsiedztwie granic Polski. • Niestabilny i niespójny system prawny w zakresie polityki społecznej.
---	--

Źródło: Opracowanie własne

V CZĘŚĆ PROGRAMOWA

V I. WIZJA I MISJA W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Wizja gminy Sławno w zakresie rozwiązywania lokalnych problemów społecznych na lata 2026-2035:

Gmina Sławno to przestrzeń do godnego życia zapewniająca mieszkańcom dostęp do zróżnicowanej oferty usług społecznych, edukacyjnych i kulturalnych

Misja gminy Sławno w zakresie rozwiązywania lokalnych problemów społecznych na lata 2026-2035:

Gmina Sławno dąży do zapewnienia mieszkańcom wysokich standardów życia, eliminując wpływ problemów społecznych na funkcjonowanie wspólnoty lokalnej.

Realizacji przyjętej wizji i misji w zakresie polityki społecznej służy opracowanie i wdrożenie celów strategicznych oraz precyzujących je celów operacyjnych.

V 2. CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE

Tab. 22. Cele strategiczne i operacyjne na lata 2026-2035

CEL STRATEGICZNY I: Wsparcie dla rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, rodzin wielodzietnych i niepełnych oraz zapewnienie warunków do zwiększenie spójności społecznej mieszkańców gminy	
CEL OPERACYJNY I: Wsparcie rodzin w wypełnianiu ich naturalnych funkcji	
Kierunki działań	Wskaźniki realizacji
• Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa rodzinnego (porady prawne, pedagogiczne, rodzinne, psychologiczne, w zakresie uzależnień), • Tworzenie grup samopomocowych i wolontariatu dla rodzin niezaradnych, z problemami opiekuńczo – wychowawczymi • Udzielanie rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej, wsparcia zgodnie z przepisami pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych i wychowawczych, • Pokrycie kosztów wyżywienia dzieci. • Organizowanie zajęć dla dzieci w świetlicach terapeutycznych. • Dotowanie kosztów uczestnictwa dzieci z rodzin najuboższych, wielodzietnych i niepełnych w zorganizowanych formach wypoczynku. • Preferencyjne warunki dla rodzin wielodzietnych w dostępie dzieci do przedszkola (zwolnienie z opłaty stałej, wyżywienie). • Praca socjalna, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i środowisk niewydolnych wychowawczo, • Współpraca OPS z placówkami oświaty w celu monitorowania sytuacji domowej dzieci i młodzieży szkolnej oraz rozwijania dialogu z rodzicami, • Asystentura rodziny, • Stypendia naukowe i socjalne dla dzieci i młodzieży.	• Liczba klientów pomocy społecznej z przyczyn bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, • Liczba rodzin/osób, którym udzielono pomocy społecznej z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa, • Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, • Liczba zatrudnionych asystentów rodziny/wymiar etatu.
CEL OPERACYJNY II: Integracja mieszkańców	
Kierunki działań	Wskaźniki realizacji
• Zapewnienie i poszerzanie oferty wydarzeń sprzyjających integracji	• Liczba wydarzeń i przybliżona liczba ich uczestników,

społeczności lokalnej (w tym festynów, pikników, imprez kulturalnych i sportowych), • Zwiększenie dostępności do infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, • Popularyzacja aktywnego modelu spędzania czasu wolnego.	• Liczba materiałów promocyjno-edukacyjnych, • Liczba placówek, organizacji, przedsiębiorstw i innych instytucji współpracujących.
CEL STRATEGICZNY II: Profilaktyka i redukcja problemów uzależnień oraz przemocy domowej na terenie gminy Sławno	
CEL OPERACYJNY I: Profilaktyka i podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat rozpoznawania i reagowania oraz negatywnych następstw zjawiska uzależnień oraz przemocy domowej	
Kierunki działań	Wskaźniki realizacji
• Edukacja publiczna w zakresie psychospołecznych, zdrowotnych i ekonomicznych skutków związanych z alkoholizmem, narkomanią i uzależnieniami behawioralnymi. • Promowanie zdrowego stylu życia w trzeźwości i abstynencji. • Wspieranie programów edukacyjnych skierowanych do rodziców mających na celu zaangażowanie ich w oddziaływanie profilaktyczne wobec dzieci. • Wspieranie programów profilaktyczno - interwencyjnych zaadresowanych do dzieci i młodzieży oraz do grup ryzyka. • Monitorowanie zjawiska używania alkoholu i narkotyków na terenie gminy,	• liczba warsztatów profilaktycznych/liczba uczestników warsztatów • liczba kampanii informacyjnych/ przybliżona liczba odbiorców docelowych • odsetek wydarzeń społeczno-kulturalnych w gminie, w których uwzględniono działania profilaktyczne
CEL OPERACYJNY II: Stworzenie skutecznego systemu pomocy dla osób uzależnionych i współuzależnionych	
Kierunki działań	Wskaźniki realizacji
• Zapewnienie dostępu do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu lub środków odurzających, • Zapewnienie warunków do dalszej pracy GKRPA i Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego, • Ograniczanie fizycznej dostępności do zakupu alkoholu, • Wspieranie instytucji, podmiotów, stowarzyszeń i osób fizycznych prowadzących działania z zakresu profilaktyki uzależnień, • Promowanie aktywnego spędzania czasu wolnego czasu w trybie offline	• Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z powodu uzależnień, • Liczba osób, które podjęły leczenie odwykowe, • Liczba posiedzeń GKRPA, • Liczba przeprowadzonych rozmów moywujacych do podjecia leczenia odwykowego, • Liczba klientów w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym. • Liczba podmiotów współpracujących.

• Współpraca z instytucjami w celu organizacji aktywnego spędzania wolnego czasu bez użycia środków masowego przekazu (wskazywanie zapotrzebowania na tego typu działania). • Objęcie dzieci opieką psychologiczno-pedagogiczną oraz socjoterapeutyczną z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.	
CEL OPERACYJNY III: Prewencja, profilaktyka i wsparcie dla osób i rodzin z problemami przemocy domowej	
Kierunki działań	Wskaźniki realizacji
• Zapewnienie pomocy oraz ochrony osobom doświadczającym przemocy domowej, • Prowadzenie profilaktyki i edukacji wśród społeczności lokalnej w zakresie przemocy domowej, • Zapewnienie warunków do dalszej pracy Zespołu Interdyscyplinarnego, • Stosowanie procedury „Niebieskie Karty”. • Upowszechnianie informacji o podmiotach świadczących pomoc osobom uwikłanym w problem przemocy domowej, • diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy, • redukcja agresywnych zachowań uczniów na wszystkich poziomach edukacji, • inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową	• Liczba osób/rodzin, które skorzystały z pomocy z powodu przemocy domowej, • Liczba zrealizowanych akcji i przedsięwzięć informacyjno-edukacyjnych oraz programów profilaktycznych, • Liczba wszczętych procedur Niebieska Karta, • Liczba rodzin/osób objętych pomocą Zespołu interdyscyplinarnego oraz Grup diagnostyczno-pomocowych, • Liczba osób objętych programami korekcyjno-edukacyjnymi i psychologiczno-terapeutycznymi.
CEL STRATEGICZNY III: Redukcja problemu ubóstwa i bezrobocia wśród mieszkańców gminy	
CEL OPERACYJNY I: Integracja, reintegracja i aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych	
Kierunki działania:	Wskaźniki realizacji:
• Stałe monitorowanie i analizowanie sytuacji osób bezrobotnych i ich rodzin we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Sławnie. • Zatrudnianie osób bezrobotnych w ramach robót publicznych, prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych, praktyk i staży we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Sławnie. • Przygotowanie i realizowanie lub współorganizowanie / partycypacja w projektach (w tym współfinansowanych ze środków UE) przyczyniających się do aktywizacji osób bezrobotnych z terenu gminy, • Zwiększenie dostępności do ofert pracy, upowszechnianie informacji o wolnych	• Liczba osób bezrobotnych, w tym objętych pomocą finansową OPS, bezrobotnych długoterminowych, bez wykształcenia średniego, poniżej 25 r.ż., kobiet i niepełnosprawnych, • Liczba osób bezrobotnych objętych aktywnymi formami przeciwdziałania bezrobociu, • Liczba udzielonych porad, • Liczba warsztatów, kursów, szkoleń, • Liczba zrealizowanych kontraktów socjalnych • Liczba indywidualnych programów zatrudnienia socjalnego.

miejscach pracy oraz usługach oferowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Sławnie (pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, szkolenia, staże, jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej, roboty publiczne, prace interwencyjne itd.) • Rozwój pracy socjalnej na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w oparciu zawieranie i realizowanie kontraktów socjalnych. • Objęcie pracą socjalną osób bezrobotnych (długotrwale i chronicznie bezrobotnych), aby zachęcać do systematycznego poszukiwania zatrudnienia, wzięcia udziału w kursach i szkoleniach umożliwiających zmianę lub podniesienie kwalifikacji zawodowych, • Promowanie przedsiębiorczości i samozatrudnienia, w tym poprzez np. obniżenie podatków lokalnych, • Zachęcanie potencjalnych inwestorów do tworzenia nowych miejsc pracy (w tym przez promocję gminy, opracowanie i wdrożenie systemu ulg podatkowych).	
CEL OPERACYJNY II: Zapobieganie ubóstwu i wspieranie osób o najniższym statusie materialnym	
Kierunki działań	Wskaźniki realizacji
• Praca socjalna z osobami i rodzinami w trudnej sytuacji materialno-bytowej, • Pomoc finansowa i rzeczowa niezbędna do zapewnienia właściwej egzystencji osób dotkniętych problemem ubóstwa, • Poradnictwo specjalistyczne, • Organizowanie i wspieranie akcji charytatywnych i pomocy sąsiedzkiej na rzecz osób ubogich i bezdomnych, • Organizacja lokali socjalnych dla osób zagrożonych lub dotkniętych problemem bezdomności. • Utworzenie mieszkań chronionych. • Wspieranie i pomoc w rozwijaniu wolontariatu, jako formy pomocy na rzecz osób potrzebujących. • Tworzenie i wspieranie grup samopomocowych przez osoby i rodziny dotknięte lub zagrożone ubóstwem. • Analizowanie przyczyn ubóstwa i minimalizowanie ich źródeł. • Objęcie opieką pedagogiczno-psychologiczną dzieci z rodzin dotkniętych ubóstwem.	• Liczba rodzin/osób objętych pracą socjalną, • Liczba rodzin/osób korzystających z systemu pomocy społecznej z powodu ubóstwa/ bezdomności, • Liczba akcji i wydarzeń charytatywnych, • Liczba mieszkań socjalnych, chronionych i komunalnych w zasobie gminy, • Liczba rodzin/osób korzystających z mieszkań socjalnych, chronionych i komunalnych.

• Promowanie wśród osób ubogich alternatywnych sposobów życia oraz postaw aktywności i przedsiębiorczości.	
CEL STRATEGICZNY IV: Integracja społeczna i zawodowa oraz zapobieganie wykluczeniu osób niepełnosprawnych i starszych	
CEL OPERACYJNY I: Zapewnienie osobom starszym wsparcia w codziennym funkcjonowaniu	
Kierunki działań	Wskaźniki realizacji
• Wsparcie w formie pracy socjalnej oraz pomocy finansowej przez OPS, • Ułatwienie kontaktu z placówkami służby zdrowia (np. usługi transportu door to door), wspieranie rodzin w opiece nad chorym w domu, • Zapewnienie opieki stałej lub czasowej osobom starszym, które tego wymagają, w ich miejscu zamieszkania (w tym usługi opiekuńcze i asystenckie dla osób niesamodzielnych, sąsiedzkie formy usług opiekuńczych dla osób niesamodzielnych), • Organizowanie oferty i zachęcanie do korzystania z usług kulturalnych, rekreacyjnych, edukacyjnych i ruchowych • Działania edukacyjne z zakresu bezpieczeństwa seniorów, w tym zapobiegające przemocy wobec osób starszych oraz o charakterze profilaktycznym (np. oszustwa „na wnuczka”), • Kontynuacja akcji „Koperta życia” • Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu seniorów, • wspieranie inicjatyw na rzecz aktywności społeczno-zawodowej osób starszych, w tym wspieranie tworzenia miejsc pracy,	• Liczba osób starszych objętych wsparciem systemu pomocy społecznej, • Liczba zrealizowanych działań aktywizujących i integrujących adresowanych do seniorów, • Liczba uczestników ww. działań, • Liczba świadczeń realizowanych w miejscu zamieszkania, w tym usług opiekuńczych i asystenckich dla osób niesamodzielnych, • Liczba rozdystrybuowanych „Kopert życia”. • Liczba usług opiekuńczych i specjalistycznych • Liczba świadczeń medycznych realizowanych w warunkach domowych • Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi.
CEL OPERACYJNY II: Wsparcie osób z niepełnosprawnością w codziennym funkcjonowaniu	
Kierunki działań	Wskaźniki realizacji
• Wsparcie materialne i rzeczowe dla osób niepełnosprawnych, dotkniętych długotrwałą chorobą oraz ich rodzin i opiekunów faktycznych, • Szkolenia dla opiekunów faktycznych osób z niepełnosprawnością, • Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych, w tym w miejscu	• Liczba osób z niepełnosprawnością i długotrwale chorych, objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej, • Liczba osób bezrobotnych z niepełnosprawnością, • Liczba utworzonych miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnością, • Liczba i charakter zlikwidowanych barier.

zamieszkania (opieka higieniczna, pielęgnacja i pomoc w załatwianiu codziennych spraw życiowych) • Zwiększanie świadomości społecznej mieszkańców w kierunku zmiany stereotypowych wyobrażeń i uprzedzeń wobec osób z niepełnosprawnością, • Rozwój usług specjalistycznych, • Likwidacja barier w przestrzeni publicznej architektonicznych, komunikacyjnych cyfrowych, • Promowanie zatrudniania osób z niepełnosprawnością, • Zapewnienie dostępu do edukacji i wydarzeń kulturalnych, imprez środowiskowych i integracyjnych.	• Liczba zrealizowanych inicjatyw, szkoleń, programów, projektów i wydarzeń, w tym podjętych we współpracy z partnerami społecznymi, • Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych.
--	--

Źródło: Opracowanie własne

V 3. PROGNOZOWANE ZMIANY SPOŁECZNE

W następstwie wdrożenia kierunków działań przypisanych do celu strategicznego I (*Wsparcie dla rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, rodzin wielodzietnych i niepełnych oraz zapewnienie warunków do zwiększenia spójności społecznej mieszkańców gminy*) prognozuje się następujące zmiany społeczne na terenie gminy Sławno:

- Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny, celem zapobiegania powstawania sytuacji kryzysowych.
- Wzmocnienie i wsparcie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, poprawa funkcjonowania tych rodzin.
- Podniesienie jakości i efektywności usług na rzecz wspierania rodziny.
- Atrakcyjna oferta kulturalna, rekreacyjna i sportowa zapewniająca możliwości rozwijającego spędzania czasu wolnego,
- Lepiej zintegrowana społeczność mieszkańców.

W następstwie wdrożenia kierunków działań przypisanych do celu strategicznego II (*Profilaktyka i redukcja problemów uzależnień oraz przemocy domowej na terenie gminy Sławno*) prognozuje się następujące zmiany społeczne na terenie gminy Sławno:

- Redukcja skali występowania przemocy domowej i uzależnień w społeczności gminy,

- Wzrost dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych.

- Zmniejszenie poczucia bezradności osób doświadczających przemocy.

W następstwie wdrożenia kierunków działań przypisanych do celu strategicznego III (*Redukcja problemu ubóstwa i bezrobocia wśród mieszkańców gminy*) prognozuje się następujące zmiany społeczne na terenie gminy Sławno:

- Zmniejszenie skali bezrobocia na terenie gminy, zwłaszcza bezrobocia długotrwałego,
- Poprawa sytuacji materialnej i kondycji psychicznej osób dotkniętych ubóstwem
- Aktywny udział osób uboższych oraz bezrobotnych w rynku pracy.

W następstwie wdrożenia kierunków działań przypisanych do celu strategicznego IV (*Integracja społeczna i zawodowa oraz zapobieganie wykluczeniu osób niepełnosprawnych i starszych*) prognozuje się następujące zmiany społeczne na terenie gminy Sławno:

- Pełny udział w życiu społecznym i zawodowym osób z niepełnosprawnością i osób starszych,
- Trwała likwidacja barier w przestrzeni publicznej, w tym o charakterze architektonicznym, informacyjnym, komunikacyjnym i cyfrowym,
- Wyższy udział osób z niepełnosprawnością w rynku pracy.

VI CZĘŚĆ WDROŻENIOWA

VI 1. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

- **Do 31 grudnia 2025 r.:** Podjęcie przez Radę Gminy w Sławnie uchwały w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Sławno na lata 2026-2035;
- **Niezwłocznie** po uchwaleniu przez Radę Gminy: upowszechnienie tekstu Strategii;
- **Od dnia uchwalenia do 31.12.2035 r.:** wdrożenie przyjętych celów Strategii;
- **Rok 2035 i przed uchwaleniem nowej Strategii:** końcowa ewaluacja realizacji Strategii.

VI 2. FINANSOWANIE

Cele, które założono do realizacji w ramach niniejszej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sławno zostaną sfinansowane w szczególności ze środków zaplanowanych w corocznych uchwałach budżetowych Rady Gminy. Jedną z podstaw do ich określenia stanowi ocena zasobów pomocy społecznej (art. 16a ustawy o pomocy społecznej).

Szczegółowe określenie wysokości planowanych środków na realizację niniejszej Strategii nie jest możliwe ze względu na długi okres obowiązywania dokumentu, a także na brak stałych, długookresowych źródeł finansowania. Zakłada się, że źródłami finansowania lub współfinansowania przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Sławno są ponadto w szczególności:

- budżet powiatu sławieńskiego,
- budżet województwa zachodniopomorskiego,
- budżet państwa,
- Narodowy Fundusz Zdrowia,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- inne środki.

VI 3. REALIZATOR, KOORDYNATOR I ZASOBY

Realizatorem niniejszej Strategii jest Gmina Sławno, czyli Rada Gminy, jako jej organ uchwałodawczy i Wójt Gminy, jako jej organ wykonawczy oraz każdy podmiot z terenu gminy

W myśl art. 110 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej realizację Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy **koordynuje** Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie.

Zasoby instytucjonalne gminy Sławno w realizacji celów niniejszej Strategii:

- Urząd Gminy Sławno,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie,
- Placówki oświatowe,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Punkt konsultacyjny,

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
- Grupy Diagnostyczno-Pomocowe,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Sławnie,
- Centrum Integracji Społecznej z siedzibą w Rzyszczewie,
- Spółdzielnia socjalna „Komunalka” z siedzibą w Sławnie,
- Gminny Punkt Wsparcia Rodziny z siedzibą w Żukowie,
- Klub Seniora z siedzibą w Żukowie
- Świetlice środowiskowe z siedzibą główną w Żukowie, w tym placówki w: Starym Krakowie, Sławsku, Noskowie, Łętowie, Warszkowie, Warszkówku, Tychowie, Wrześnicy, Smardzewie i Kwasowie.
- Starostwo Powiatowe w Sławnie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie,
- Placówki służby zdrowia,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Komenda Powiatowa Policji w Sławnie
- Sąd Rejonowy w Sławnie,
- Prokuratura Rejonowa w Sławnie,
- Podmioty ekonomii społecznej,
- Kościoły i związki wyznaniowe,
- Instytucje rynku pracy, w tym Powiatowy Urząd Pracy w Sławnie.

Zasoby osobowe (personalne) gminy Sławno w realizacji celów niniejszej Strategii:

- Pracownicy socjalni,
- Asystenci rodziny,
- Terapeuci,
- Prawnik,
- Dyrektorzy szkół, przedszkola, nauczyciele, wychowawcy, kadra pedagogiczna,
- Policjanci dzielnicowi,
- Członkowie ZI,
- Członkowie GKRPA,
- Personel medyczny, w tym lekarze rodzinni i pielęgniarki środowiskowe,
- Kuratorzy sądowi,

- Przedstawiciele organizacji pozarządowych, w tym przedstawiciele parafii,
- Przedstawiciele samorządu terytorialnego, w tym radni i sołtysi.

VI 4. MONITORING, EWALUACJA, AKTUALIZACJA

Monitoring wdrażania Strategii będzie polegał na dokonywaniu bieżącej kontroli, a także na stałym gromadzeniu danych instytucjonalnych oraz poddawaniu ich analizie. Za monitoring realizacji Strategii jest odpowiedzialna wyznaczona kadra Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie, chyba że w tym celu zostanie powołany stały lub doraźny zespół zadaniowy.

Ewaluacja Strategii ma na celu ocenę zasadności i skuteczności podejmowanych działań oraz ocenę osiągniętych, wybranych wskaźników realizacji Strategii. W szerokim aspekcie ewaluacja obejmuje realizację celów Strategii oraz jej wpływu na całość lokalnego życia społecznego. Ewaluacja musi również odpowiadać na pytanie, w jakim stopniu Strategia rozwiązuje istniejące problemy społeczne.

W wąskim aspekcie ewaluacja koncentruje się na realizacji poszczególnych elementów strategii, przy czym kryteriami oceny zapisów są:

- ☐ wskaźniki realizacji celów i zadań strategii,
- ☐ rozwiązywanie problemów (wyzwań przyjętych w strategii),
- ☐ realizacja wizji rozwoju (wg przyjętych składników wizji).

Ewaluacja działań wynikających ze Strategii będzie się opierać na trzech rodzajach ocen:

- ☐ ocena przed realizacją działań - czy i w jaki sposób Strategia wpłynie na grupy docelowe, przyczyni się do poprawy sytuacji na terenie gmin obszaru funkcjonalnego,
- ☐ ocena w trakcie realizacji działań – odpowiada na pytanie, czy przyjęte cele i podjęte w następstwie działania zmierzają w dobrym kierunku

Za ewaluację odpowiedzialni będą pracownicy na kluczowych, kierowniczych stanowiskach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, ewentualnie powołany do tego celu na stałe lub doraźnie - zespół zadaniowy.

Ta grupa pracowników OPS na podstawie danych zgromadzonych poprzez system monitoringu i podczas ewaluacji opracowywać będzie raporty z badań.

Należy liczyć się z koniecznością okresowej aktualizacji celów niniejszej Strategii, w tym dostosowaniu ich do zmian w otoczeniu społeczno-gospodarczym i prawnym gminy. W razie takiej potrzeby Strategia zostanie zaktualizowana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie.

VI 7. UPOWSZECHNIANIE I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA STRATEGII

Jednym z warunków skutecznego wdrożenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest zapewnienie dostępu do jej treści wszystkim zainteresowanym podmiotom.

W związku z powyższym tekst niniejszej Strategii zostanie udostępniony do wglądu każdemu zainteresowanemu w siedzibie Urzędu Gminy oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie.

Dokument Strategii wraz z uchwałą Rady Gminy w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych podlega ponadto upublicznieniu, w szczególności w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy i w Biuletynie Informacji Publicznej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Informacje na temat postępów w realizacji celów niniejszej Strategii podlegają upublicznieniu w sposób ciągły, w szczególności za pośrednictwem: zebrań wiejskich, sesji Rady Gminy, w Biuletynie Informacji Publicznej, w mediach społecznościowych oraz na tablicach ogłoszeń.

VII ZAKOŃCZENIE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sławno na lata 2025-2035 stanowi najwyższy dokument Gminy w zakresie projektowania i wdrażania lokalnej polityki społecznej. Zostały w nim bowiem określone cele, zadania, kierunki działań, wskaźniki osiągania celów oraz źródła finansowania. Strategia służy prowadzeniu długofalowej polityki skierowanej na profilaktykę oraz przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom społecznym w społeczności lokalnej.

Niniejszy dokument Strategii ma za zadanie przysłużyć się realizacji wizji gminy Sławno jako przestrzeni do godnego życia zapewniającej mieszkańcom dostęp do zróżnicowanej oferty usług socjalnych, edukacyjnych i kulturalnych. W związku z powyższym przyjęto następującą misję gminy Sławno w zakresie rozwiązywania lokalnych problemów społecznych na lata 2026-2035: Gmina Sławno dąży do zapewnienia mieszkańcom wysokich standardów życia, eliminując wpływ problemów społecznych na funkcjonowanie wspólnoty lokalnej.

Realizacji przyjętej wizji i misji w zakresie polityki społecznej służy opracowanie i wdrożenie czterech celów strategicznych oraz precyzujących je celów operacyjnych:

- cel strategiczny I: Wsparcie dla rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, rodzin wielodzietnych i niepełnych oraz zapewnienie warunków do zwiększenia spójności społecznej mieszkańców gminy,
- cel strategiczny II: Profilaktyka i redukcja problemów uzależnień oraz przemocy domowej na terenie gminy Sławno,
- cel strategiczny III: Redukcja problemu ubóstwa i bezrobocia wśród mieszkańców gminy,
- cel strategiczny IV: Integracja społeczna i zawodowa oraz zapobieganie wykluczeniu osób niepełnosprawnych i starszych.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sławno jest dostosowana do zidentyfikowanych, w procesie badawczym, potrzeb społecznych.

Cele strategiczne i cele operacyjne sformułowane zostały w oparciu o analizę systemu pomocy społecznej, sytuacji rodzin, profilaktyki uzależnień, problemu przemocy domowej, sytuacji seniorów i osób z niepełnosprawnością, problemu ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz problemu bezrobocia. W myśl regulacji ustawy o pomocy społecznej, podejmowane działania powinny doprowadzić, w miarę możliwości, do życiowego usamodzielnienia się objętych nią osób i rodzin oraz do ich integracji ze środowiskiem. W ramach wypracowanej Strategii przyjmuje się podejście nastawione przede wszystkim na: wzmocnienie postaw aktywnych, wdrożenie modelu pomocy zintegrowanej, partnerskich działań instytucji i organizacji pozarządowych w stworzeniu lokalnego systemu rozwiązywania problemów społecznych.

Strategia będzie podlegać bieżącemu monitorowaniu oraz okresowym weryfikacjom i niezbędnym aktualizacjom, wynikającym ze zmieniających się realiów społeczno-ekonomicznych i prawnych. Wielość i różnorodność potrzeb społecznych, przy istniejących ograniczeniach budżetowych, oznacza potrzebę zwiększenia efektywności pomocy społecznej

poprzez racjonalne określanie wydatków, maksymalne wykorzystanie istniejącego potencjału oraz stosowanie rozwiązań o charakterze bardziej systemowym niż akcyjnym. Zmiany prawodawstwa połączone z koniecznością ciągłej gotowości do odpowiedzi na potrzeby wspólnoty gminy stanowi wyzwanie dla instytucji rządowych, samorządowych oraz pozarządowych w zakresie rozwiązywania problemów społecznych. Oznacza to, że działania w ramach Strategii powinny być zintegrowane i zakładać współpracę różnych instytucji, których statutowe zadania zająają się w sferze administracyjnej, zdrowotnej, socjalnej, edukacyjnej, bezpieczeństwa i rynku pracy. Realizacja Strategii powinna przyczynić się do wysokiej jakości życia mieszkańców gminy Sławno, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, młodzieży, osób starszych i z niepełnosprawnością, a także grup osób wykluczonych lub zagrożonych marginalizacją oraz wykluczeniem społecznym. Zadania z zakresu szeroko pojmowanej polityki społecznej są realizowane z użyciem wszelkich dostępnych zasobów i możliwości gminy, a niniejsza Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych zawiera wybór priorytetowych obszarów i kierunków działań.

Uzasadnienie

Konieczność opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sławno na lata 2025-2035 wynika z art. 16b ust. 1 i art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Strategia określa misję oraz wyznacza cele strategiczne i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych.

Dokument ma stanowić podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które przyczynią się do poprawy warunków życia mieszkańców Gminy Sławno, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym oraz doprowadzić do integracji społecznej. Strategia definiuje istniejące problemy, wyznacza najważniejsze priorytety i wskazuje metody ich rozwiązania. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sławno jest podstawowym materiałem do podejmowania szczegółowych działań w zakresie realizacji polityki społecznej Gminy Sławno w latach 2025-2035.

Mając na uwadze powyższe, podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sławno na lata 2025 - 2035 jest uzasadnione.